

Et modermærke i øjet

– melanom – er et chok, når det efter
22 år bevæger sig

Men dygtige øjenkirurger har givet nyt livsmod

Forhistorien

Den 15. juli 2010 fyldte jeg 60 år og blev den 1. august 2010, efter 39 års tjeneste i hæren, pensioneret som major. Mit problem med venstre øje startede nøjagtigt den 16. oktober 1988. Jeg

gjorde på det tidspunkt tjeneste i Sønderborg og var lige kommet hjem fra en øvelse i Tyskland. Da jeg var kommet hjem i privaten, tændte jeg for fjernsynet. På et eller andet tidspunkt lænede jeg mit hoved i min højre hånd og kom derved til at tildække højre øje. Jeg kunne hurtigt konstatere, at jeg havde nedsat syn i 3.

kvadrant af synsfeltet. Skal jeg beskrive det nøjere, var det som at se gennem et ostevinde i gamle dage med rindende vand. Det var specielt i tjenesteøjemed meget generende, så jeg tog efterfølgende hurtigt kontakt til min øjenlæge, der foretog diverse undersøgelser og test af synsfeltet.

Undersøgelserne viste en plet i øjet (nethindens venstre side), og man kunne ikke give en nøjere forklaring på, hvordan denne var opstået. Der var på intet tidspunkt smerter, men det var generende i dagligdagen. Ikke mindst når man er aktiv officer i "felten".

Kontrollerne

Fra 1988 og frem til 2004 har jeg én gang årligt været til kontrol med øjet, som ovenfor beskrevet, startende i Odense. Siden hen i Sønderborg idet man her fik det nødvendige udstyr. Efter forflyttelse i 1996 til Sjælland blev jeg tilknyttet Hillerød Sygehus (HS).

I forbindelse med den årlige kontrol i sommeren 2004, blev jeg af HS henvist til Righospitalet (RH). Jeg fik den opfattelse, at begrundelsen for henvisningen var nye helbredsundersøgelser m.v., og at RH havde ekspertisen. Igennem disse år har jeg kun oplevet yderst god behandling alle steder.

1. indlæggelse og diagnosticering

På RH blev øjenlægerne hurtigt enige om, at der var tale om et melanom, og at det sandsynligvis var malignt. På almindeligt dansk betyder det et ondartet modermærke. Det var første gang, jeg hørte om det begreb. Vi aftalte, at jeg i begyndelsen af november 2004 skulle indlægges med henblik på at få taget en biopsi. Jeg skulle regne med at få indopereret en plakplade. Det er en hulformet metalplade på størrelse med

selve pupillen, der afgiver en vis mængde radioaktivitet og som placeres meget nøjagtigt i forhold til melanomet (målrettet strålebehandling).

Indlæggelsen varede tre dage, og det viste sig efterfølgende, at melanomet ikke var ondartet, hvilket betød, at jeg slap for plakpladen. For at øjet kunne hele op efter biopsiindgrebet, og for at forhindre en nethindeløsning, måtte jeg i en måned efter udskrivelsen ikke arbejde, bære tunge byrder eller læse. Jeg måtte gerne se fjernsyn, hvilket gjorde dagligdagen en smule nemmere. Alt gik efter planen, og jeg fortsatte med årlige kontroller på RH, hvor øjet blev fotograferet med efterfølgende ultralydsscanninger (scanningen giver mulighed for at måle melanomets størrelse læs evt. forandringer).

2. indlæggelse og ny diagnosticering

For et par år siden tog en ny overlæge over. Han brød sig ikke om situationen, og jeg fik tilbudt at komme to gange om året, hvilket jeg var glad for. Kontrollen og ultralydsscanningen den 1. november 2010 viste, at melanomet havde forandret sig. Overlægen udtrykte, at 'melanomer, der forandrer sig, er pr. definition ondartede'. Han anbefalede en indlæggelse den 22. november og en biopsi i fuld narkose den 23. november. Forud var jeg på Glostrup Hospital, hvor jeg fik undersøgt hjertet, lunger, nyrer og lever samt en MR-scanning af hovedet.

Biopsien viste, at melanomet var ondartet. Derfor blev der indlagt en plakplade, medens jeg stadig var i narkose.

Pladen skulle så udtages fre-
dag morgen den 26. novem-
ber. På grund af melanomets
placering var man nødsaget til
at fjerne pladen igen i narkose,
hvilket jeg var glad for, da jeg
har det utroligt svært med alle
former for øjenundersøgelser.
Jeg blev udskrevet den 27.
november 2010.

Eftervirkningerne

Jeg havde ikke store smerter ef-
ter operationen, men så dobbelt
med venstre øje. Jeg har ople-
vet, at jeg hurtigt bliver træt.
Desuden har der været sorte
pletter, der farer rundt som fluer
foran synsfeltet. Dette har for
mig virket stærkt generende og
øger trætheden. Fænomenet
aftager dog med tiden.

For mit vedkommende har
det sværeste været at forholde
mig til at få konstateret kræft
efter et forløb på 22 år. Jeg var
efterhånden blevet vant til, at

ondartet i mit øje. Det var helt
forfærdeligt!

Efterfølgende har jeg så
været til en 1. kontrol den 2.
december 2010. Øjet så fint ud.
Jeg blev herefter oplyst om,
at biopsien var til nærmere
undersøgelse, idet man ville
finde ud af min kromosomsam-
mensætning. Denne ville have
direkte indflydelse på, hvor ofte
jeg skulle til efterfølgende kon-
troller. Dårlig sammensætning
kunne betyde en øget risiko
for, at kræften kunne udvikle
sig yderligere. Desuden fik jeg
at vide, at fordi melanomet sad
tæt på synsnerven, kunne der
blive tale om en reststråleskade
på nerven, der kunne medføre
blindhed på øjet. Desværre kan
der gå op til to år, før jeg ved
dette med sikkerhed.

Den 20. december skulle
jeg så igen til kontrol og have
besked vedrørende kromoso-
merne. Jeg var blevet rådet til

gen forløb fint. Det vigtigste
var selvfølgelig meddelelsen
om, at kromosomsammensæt-
ningen var normal, og at jeg
derfor ikke skulle til kontrol før
om tre måneder. Dertil kom, at
jeg kunne gå hjem og begynde
en normal hverdag igen.

Hvad så med den psykiske
side af et sådant sygdoms-
forløb? Det er i sagens natur
meget individuelt, hvordan
man klarer en sådan situation.
Min kone og jeg taler meget
om det hele, og vi håber så det
bedste!

Selvfølgelig kan jeg ikke
undgå at tænke over, om kræf-
ten nu også er stoppet, og om
jeg bliver blind på øjet. Kan jeg
igen komme til at køre bil og
genoptage min store interesse
omkring at skyde med lang-
bue, hvor man skal bruge beg-
ge øje. Nu i skrivende stund,
hvor sneen lægger en hindring
for mange aktiviteter, tager jeg
den med ro. Jeg glæder mig til,
at den 'lyse' tid kommer.

” For mit vedkommende har det sværeste været at forholde mig til at få konstateret kræft efter et forløb på 22 år

nedsættelsen af synet var en
permanent realitet, der ikke
kunne helbredes. Jeg var blevet
vant til, at melanomet ikke var
ondartet og i ro. Jeg kom til de
årlige kontroller og fik for det
meste den samme besked, at
der ikke var forandringer. Der-
for kom det som et stort chok
for mig, at der nu pludselig var
problemer. Ikke mindst den
tanke at der var et eller andet

at tage min kone med, idet man
tit overhører vigtige detaljer i
en sådan situation. Jeg vil også
anbefale, at når man går rundt
hjemme, er det vigtigt at ned-
skrive alle de spørgsmål, der
uvilkaarligt dukker op. På den
måde fremmer det samarbejdet
med lægerne og forløbet bliver
mere målrettet for en selv.

Kontrollen var positiv. Tryk-
ket i øjet var normalt og helin-

Tilbagemeldingen til RH

Jeg har under hele forløbet
på RH været særdeles godt
behandlet. Det gælder på øjen-
og operationsafdelingen og
ikke mindst efterfølgende afde-
ling 3101, hvor jeg var indlagt.
Øjenafdelingen har en forløbs-
koordinator, som jeg kunne/
kan kontakte, så tit jeg ønsker,
og som har bevirket, at jeg føler
mig tryk i hverdagen. Jeg be-
sluttede, efter min udskrivning,
at skrive direkte til direktionen
på RH og bad denne om at
viderebringe min tak og store
ros til alle de implicerede. ■